

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hónapra . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Egy évre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EGY PÉLDANY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Főelölős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

A nemzetgyűlés mandátuma

Alig pár szavas, rövid kis hír adja tudtul az ország népének, hogy a pénzügyminiszter a nemzetgyűlés mandátumának meghosszabbítását s ami ezzel együttjárna: országgyűléssé való átminősítését javasolja. Javasolja pedig azért, hogy az ő pénzügyi tranzakcióinak nyomán okvetlenül bekövetkezendő országos elégtelenséget ne tetézzük még választás izgalmaival.

Módszelett csodálkozunk a pénzügyminiszternek e javaslata fölött és a józan gondolkodás nevében erélyesen tiltakozunk is ellene. A nemzetgyűlés mandátumát semmiféle címen meghosszabbítani nem lehet. A nemzetgyűlés végezze el feladatát: az alkotmányos rend helyreállítását és az új, keresztyén Magyarország épületének megalapozását, azután annak rendje és módja szerint adja vissza megbízatását a nemzetnek. Semmi létjogosultsága, semmi élethivatása nincs többé. A magyar nemzet csak ezeknek a feladatoknak az elvégzésére adott megbízást a nemzetgyűlésbe küldött képviselőknek s erkölcsi lehetetlenség, hogy a megbízottak megbízóik hozzájárulása nélkül önkényesen szavazzanak bizalmat maguknak. Vagy kiártnak tartja a pénzügyminiszter, hogy a választók bizonyos része csalódott abban, akit annak idején bizalmával megtisztelt?

Ugy látszik különben, hogy a pénzügyminiszter nem ismeri eléggé a magyar néplelket sem. Mert hogyan gondolhatna másképen arra, hogy az ország talpraállítása érdekében elkerülhetetlenül szükséges anyagi áldozatok politikai meggyőződésében befolyásolhatnák a nemzetet? Vagy nem emlékezik már arra a komoly és méltóságteljes választási küzdelemre, mely az oláh sáskahad pusztításai nyomán a Tiszántulon lezajlott? A józan falusi magyar mindig meg tudja érteni, hogy a hazáért hozott bármilyen súlyos anyagi áldozat is elsősorban az ő és gyermekeinek javát szolgálja és sohasem súlyed le a kulturáltság olyan mélységébe, hogy azokon akarjon bosszút állni, akik éppen javát munkálják.

A nemzetgyűlésnek, ha megbízatása lejárt, fel kell oszlania és át kell engednie helyét az alkotmányos uton egybehívott országgyűlésnek. A nemzetet nem szabad megfosztani azon jogától, hogy akaratát szabadon nyilvánítsa s alkalom adassék neki saját sorsa fölött függetlenül dönteni. Ha úgy találja, hogy eddigi képviselői hiven és erejükhez, tehetségükhöz mérten teljesítették feladatukat, újból megüszteletti őket bizalmával, ellenkező esetben pedig olyanokat küld az országgyűlésbe, akik több garanciát nyújtanak az elvállalt feladat teljesítéséhez.

Hogy azonban a nemzetgyűlés egyszerűen csak kimondja mandátumának meghosszabbítását, illetve országgyűléssé való átalakulását, az ellen az emberi jog s a magyar alkotmány alapelvei nevében

teljes erőnkől tiltakozunk! Tessék csak ismét megkérdezni a nemzetet: Mit akar sorsával tovább?

Biztosak vagyunk benne, hogy hozzá-méltó feleletet ad a kérdésre...

A kormányzó érdeklődik az egyetemi akció iránt

Behatóan informáltatta magát — A küldöttség bizakodó hangulatban jött haza

Távirati tudósításaink alapján részletesen beszámoltunk már arról az eredményről, amellyel a város és az egyetemi tanács küldöttsége járt Budapesten az otthonából küldött két vidéki egyetemnek Debrecenben való elhelyezése érdekében. Közöltük, hogy a miniszterelnök nem csinált titkot abbéli meggyőződéséből, miszerint az egyetemek decentralizálását tartja helyes megoldásnak, de az ellenkezőt bebizonyító nyomós érvek elől sem fog ridegen elzárkózni, megirtuk, hogy a kultuszminiszter az érdekelt egyetemek kívánságát óhajlja figyelembe venni, s a pénzügyminiszter természetesen a kevesebb költséggel járó megoldást fogja támogatni.

Munkatársunk mindazonáltal felkereste dr. Pokoly József egyetemi rektort és megkérte, hogy nyilatkozzék: a történetek után lehet-e reménye Debrecen városának, hogy a menekült egyetemeket falai között láthatja a jövő iskolai évben? A Rector Magnificus munkatársunknak a következőket mondotta:

— Bár kötelező ígéretet sem a miniszterelnök urtól, sem a két érdekelt miniszter urtól nem kaptunk, az én meggyőződésem mégis az, hogy nem jártunk eredmény nélkül. Ha mindent összegezek, ha mérlegre teszem a döntésnél szerepet nem játszó argumentumokat és levonom belőlük az eshetőségeket, az tűnik ki, hogy nekünk egyáltalán nincs okunk végleg lemondani akciónk sikeréről... A döntés azon fog mulni, hogy a kolozsvári egyetem küldöttsége, mely a kultuszminiszter ural Debrecenbe jön, milyennek találja az itteni elhelyezkedést? Jobbnak-e mint a szegedit? Szeged városa tudniillik óriási áldozatokkal igyekszik a menekült egyetemeket magához édesgetni. Nemcsak hogy 8 millió korona készpénzt ajánlott föl, — bár ennek mai értéke szóba sem jöhet Debrecen 5 milliós békebeli készpénz hozzájárulása mellett — hanem igazán dicséretreméltó erőfeszítéseket tesz, hogy az egyetemi épületek kérdését is megoldja. Felajánlotta a kir. tábla épületét, a vas- és fémipari szakiskolát, több más állami iskola épületét és tíz városi internátusa közül kilencnek a helyiségeit. Ha azonban figyelembe vesszük, hogy a szóbanforgó épületek átengedéséhez még az illető miniszteriumok hozzájárulása is szükséges, s hogy ugyanilyen alapon mi is felaján-

hatnánk Debrecenben egy egész utcasort, — a szegedi ajánlat azonnal nagyon sokat vesz a jelentőségéből... Ugy volt, hogy dr. Vass kultuszminiszter ur még e héten lejön Debrecenbe, azonban hallom, hogy e hét közepén minisztertanács lesz odafönn, tehát alighanem csak a jövő hét elején lesz szerencsénk hozzá. Én erősen bízom abban, hogy a kolozsvári egyetem küldöttsége, különösen mióta garantáltuk az egyetem teljes önállóságát, megfelelőbbnek fogja találni az itteni elhelyezkedést, mint a szegedit... Fentidőzésünk alatt egyébként arról is értesültem, hogy Szeged város kényszer-rekvirálások útján akarja az egyetemi tanárok lakását biztosítani. Ugy látszik, e téren sem tud többet nyújtani, mint Debrecen városa...

— A kormányzó ur öfömméltósága rendkívül szívélyesen fogadott bennünket, megdicsérte igyekezetünket, s azonnal magához kérésre a kultuszminisztert, hogy a kérdés felett alaposan tájékozzák. Mi délután 4 órakor voltunk a kormányzó urnál, ötre mentünk a kultuszminiszter urhoz, aki már akkor fönn volt referálni a Várban. Majdnem egy óra hosszáig várakoztunk reá...

— A pénzügyminiszter ur kijelentette előttünk, hogy ő elsősorban az ország pénzügyi helyzetét tekinti irányadónak. Az pedig semmi szín alatt sem enged meg, hogy most többet adjunk ki az egyetemek elhelyezésére, mint amennyit elkerülhetetlenül ki kell adnunk. Ö tehát feltétlenül azt a megoldást fogja támogatni, amelyik olcsóbb az országnak. Hiszi, hogy a kultuszminiszter, akivel eddig még minden kérdésben simán megtudott egyezni, ezuttal sem fog az ő érveit elől elzárkózni...

— Teljes bizalommal várjuk a kolozsvári egyetem küldöttségét és a kultuszminiszter urat, aki valószínűleg 2-3 napot fog körünkben tölteni... Remélem, hogy a döntés a mi érveinknek fog igazat adni, s legalább a kolozsvári egyetemet nálunk helyezi el a kormány. Ugy kulturális, mint anyagi téren óriási nyereséget jelentene már ez is a városnak. A kolozsvári egyetem kitűnő matematika — természettudományi kara nagyban hozzájárulna a Tiszántul kulturális emeléséhez, maga az itt való elhelyezkedés pedig mintegy 40 millió koronát hozna ide a város közönségének...

Az aradiak tüntetése magyarságuk mellett

Békéscsaba, jan. 26. (Nemz. St. tel. jel.)
 Az első Bécs-Budapest-Bukarest közötti gyorsvonat csütörtökön érkezett Aradra. A románok a vonatot kísérő magyar személyzetnek a vonat visszatéréséig megengedték a városban való szabadjárást. A második vonatonál kellemetlen meglepetés érte a magyar személyzetet az aradi állomáson. Ugyanis a ro-

mánok a szolgálatot átadó magyar személyzetet őrizetbe helyezték s 48 óráig fogva tartották.

A magyar vasutasokat a közönség kimondhatatlan lelkesedéssel fogadta. Körül állták a mozdonyokat s némelyek megölelték a magyar vasutasokat.

Megalakulás előtt az új párt

Szmrecsányiek és Hallerék kiválása befejezett tény

Budapest, január 26. (N. St. t. j.) Az a rögtönzött értekezlet, amelyet tegnap este Teleki Pál miniszterelnök, Ferdinándy belügyminiszter és nagyatyáji Szabó földmivelségi miniszter a kormányzópartban tartottak, tisztázták a politikai helyzetet. Ugyanis olyan szakadékok vannak a kormányzópart és a keresztény-szociálisták között, amelyek áthidalhatatlanok.

A Szmrecsányi és Haller csoport valamint a nemzeti képviselők kiválása befejezett ténynek tekinthető. A helyzet kulcsa Teleki Pál kezében van. Ha a miniszterelnök a döntőkérdésekben a szabadkirályválasztókkal tart, akkor többségre számíthat. A szabadkirályválasztók álláspontjukat a királykérdésben lefoglalják szegyezni s a nemzetgyűlésen deklarálják.

A legitimisták azzal akarják kompromitálni a szabadkirályválasztókat, hogy legitimisták és forradalmárok állanak egymással szemben. Ha a koalíciós kormányzás nem sikerülne, akkor a kormányzópartnak 120 főnyi többsége lenne a szabadkirályválasztókból. A keresztény szociálistákból bennmaradnának Dömötör, Hencz Károly, Simonyi-Semadam, Lipták Pál, Rassay Károly, Kontra Aladár, sőt esetleg Vass József hívei is.

Haller kijelentette, hogy az ő kiválásuk befejezett tény. Hír szerint az új partnak Keresztény-gazdasági párt lesz a neve.

Budapest, jan. 26. A ker. szociálisták a kormányzópartból való kiválásuk után folytatni fogják az Andrássyval megkezdett tárgyalásokat s előreláthatólag Apponyi hazaérkezése és csatlakozása után Andrássy pártja 70-80

képviselőből fog állani. A diszidensek mindenestre benn maradnak a kormányzópartban.

Budapest, jan. 26. (N. St. t. j.) Hír szerint Andrássy a nemzetgyűlés összeülését nem fogja pártját megalakítani, mert a pártalakítás nem tartja sürgősnek.

Budapest, jan. 26. (N. St. t. j.) Szilágyi Lajos nemzetgyűlési képviselő kijelentette, hogy azt a kérdést, miszerint a legitimisták a forradalmárokkal állanak-e szembe, tisztázni kell. — Éppen ezért — mondotta — a nemzetgyűlés február 4-i ülésén felfogom vetni, hogy a királykérdés személyi megoldása tárgyában tegyenek előterjesztést.

A háborús államadóság nosztrifikálása

A debreceni pénzügyigazgatóság közli: A m. kir. minisztérium 9390-1920 M. E. számu rendeletével a magyar háborús államadóság nosztrifikálásának előkészítését elrendelte. Ebből kifolyólag az 1914. évi július hó 28 óta az 1912. évi LXIII. t. c. 17 §-a alapján kibocsátott magyar államadósági címletek (hadikölcsönkötvények pénztárjegyek, ideértve a névreszülő és a kötvényezett címleteket is) tulajdonosai az 1921. évi február hó végeig terjedő határidőben kérhetik a tulajdonukban levő magyar háborús államadósági címletek nosztrifikálás céljából való jegyzébe vételét és megjelölését, ugyanilyen kérelmet terjeszthet elő az ilyen címletek birtokosa is.

A nosztrifikálás előkészítésére a Pénzügyi központ és az országos központi hitelszövetkezet fog egyes pénzügyintézeteket kijelölni. A bejelentés módzatának közlése iránt az előkészítést eszközöző pénzügyintézetek kijelölése után történik intézkedés.

Franciaország új politika mesgyéjén?

Osztrák politikusok nyilatkozata

Bécs, jan. 24. — A Reichspost egyik előkelő osztrák politikussal folytatott beszélgetés kapcsán közli a következőket:

— Briand Aristid, aki felfogás tekintetében Franciaország Giolittije, immár hetedszer határozta el magát a kormány átvételére. A nehéz időkből a francia bon sens mindig és mindig megtalálja nagy férfainak szerencsés kezét. A „tigris” győzelmi mámorja és politikája hosszú életű volt. Franciaország most a keserű kiábrándulás idejét éli Briand elődei tökéletesen belátták, hogy a belső politikának bölcsnek, a külsőnek okosnak kell lennie. Okosnak a hatalom alapelveiben, okosnak az erők helyes mérlegelésében s a helyzet követeléseire való alkalmazkodásában és végül okosnak a tárgyalások és engedékenységek pillanatának helyes megválasztásában.

— Hegel aranykönyvében, a „Történet bölcselése” címűben mindjárt az első oldalon olvassuk: „Ajánljuk az uralkodóknak, államférfiaknak és népeknek, hogy a történelem tapasztalataiból tanuljanak. De amit a történelem és a tapasztalat tanítanak, az éppen az, amit a nép és a kormányok sohasem a történelemből tanultak, s a tanulságokról, melyek azokból levonhatók, sohasem is folytattak tárgyalásokat.”

— Clemenceau, Poincaré, s azok az államférfiak, akik a központi hatalmak összeomlása után a föld elosztását végezték, bizonyára sohasem olvasták Hegel aranykönyvét, különben nem követték volna el azokat a bakos tévedéseket, amelyeket most az egész világ nyög, s magát az ántántot, de mindenekelőtt Franciaországot súlyosan érintik. A sovinizmus hajtotta Franciaországot oda, hogy győzelmének gyümölcseit élvezze. Az a régi közmondás, hogy akció reakciót szül, különösen és elsősorban a külpolitikára vonatkozik. Mérték és kitűzött cél helyett, valóban okos külpolitikára való törekvés helyett Clemenceau és Poincaré a gyűlölet és mértéktelenség politikáját vezették be, azt a politikát, mely a szövetségesek létérdekeivel nem hozható összhangba.

— E miatt volt azután előbb csak hűvös tartózkodás, azután nyílt ellenállás egyes szövetségesek részéről. Amerika nem akarja a veszélyes játékot Franciaországgal együtt folytatni, Anglia, mely mindig okos és számító volt, passzív rezisztenciát tanúsít, Olaszország, melynek léte különben teljesen egy gazdaságilag erős és életképes Németország további fennállásától függ, a „soror latina” révén nem akar latin szolgálóleány lenni.

— Most Briandnak, mint a modern Deusex machinának kell az elkövetett hibáikat ismét jóvátenni és a Poincaré-Clemenceau-éra katasztrofális politikájának gyzasos következményeit lehetőleg helyrehozni. — Politikájának alapelve az önmérséklet legyen. S nincs kétség abban, hogy Briand mint real politikus programjának alapelveül a „ne quid nimis” jelszava legyen. Már az új kabinet összetétele is arra mutat, hogy Párisban az erőszakbőke rendszerrel szakítani fognak.

— Az új államférfiak, akik semmi esetre sem másodrendű francia politikusok, jobban fogják a köztársaság érdekeit képviselni, mint azok a sovinizták, akiknek politikáját a „mindent meg kell fizetneti” jelszó vezeti. Németország kétségtelenül fizetni fog, de hogy fizetni tudjon, hogy kötelezettségeit teljesíteni bírja, előbb alapot kell teremtenie a versaillesi diktátum feltételeinek teljesítéséhez. Clemenceau, Amerika tiltakozása és Anglia, valamint Olaszország ellenkezése dacára Németországot agyon akarta bűntözni. A „vén tigris” imperiálista politikájának eredménye azok a veszedelmes komplikációk, amelyek a kontinensen épen úgy mint a keleten háborognak. Ezzel a veszedelmes kurzussal Briand szakítani fog és oly politikai utirányt fog teremteni, amely ugy Franciaország, mint a szövetségesek érdekeinek jobban megfelel. Briand elég okos, politikailag elég iskolázott, s mindenekelőtt elég francia ahhoz, hogy belássa, hogy a Németország elleni kiengesztelő politika az egyetlen eszköz ahhoz, hogy az elszegényedett Európa nyugalomát és a nyugalommal a gyors talpraállítás lehetőségét is visszaszerezze.

HIREK

Mosdatlan

száju, de vérszegény és idétlen kis sajtómoly öltögeti a keresztény sajtóra vöröszőrű fullánkját napok óta s mindenáron ki akarja tőlünk erőszakolni, hogy komolyan vegyük és foglalkozzunk vele... Önézetünk nem bir meg annyi önállóságot, hogy leereszkedjünk hozzá a mélységbe, józslésünk pedig tiltakozik a hang ellen, amelyen ildomtalan köpködéseire válaszolnunk kellene. Csak szánakozni tudunk a szerencsétlen csemete hű erőlködésén, akit az amnesztia rendelet annyira kihozott sodrából és kizökkentett bűnös mivoltának önmérsékli fudatából, hogy vérmes gondolatok cikáznak rőt koponyájában erkölcsi súlyának valódi nagysága felől... Tudjuk, hogy a felbredés és kijózanodás keserű pillanata nem sokáig várát már magára ő nála sem. Addig csak annyit mondunk neki, amennyit a magyar ember szokott, ha nagyon szemtelenkedik körötte a piaci légy:

— Hess, te beste!...

— Géresi Kálmán temetése. Szerdán délután nagy részvét mellett temették el a debreceni irodalmi és tudományos világ nagy halottját. Már 11 óra előtt nagy tömegekben vonult a nép a Kossuth-utcai református templom felé. A hatóságok fejei, hivatalok főnökei, egyházi, iskolai funkcionáriusok, a Csokonai-kör vezetősége, a Casino elnöksége, a volt tanítványok ezrei és a pályatársak megjelentek, hogy a gyászborult családdal együtt megadják a végtisztességet annak, ki egy hosszú életet szentelt a becsület munkának, generációk nevelésének. Az iskolák növendékei gyászszászlók alatt testületileg vonultak ki. A templomban dr. Révész Imre mondott megható imát, a sírnál pedig dr. Kardos Albert tartott beszédet. A városi tanács átirathatban fejezte ki mély részvétét a gyászoló családnak és a Csokonai-körnek.

— A főispáni titkár Budapesten. Dr. Fráter Iván a fővárosba utazott, ahol a belügyminiszteriumban egyes fontos városi ügyek elintézését sürgeti meg.

— Új tb. aljegyző. Hubert Ottó főispán Orosz Árpád tb. fogalmazót tb. aljegyzővé nevezte ki.

— A Bécsben levő magyar tisztviselők kérése. Tegnap egy levél érkezett Bécsből a polgármesteri hivatalhoz, mely a finansminiszterium felszámolásánál dolgozó magyar tisztviselők kérését tolmácsolja. A 12 Bécsben dolgozó magyar tisztviselő arra kéri Debrecen városát, hogy tekintettel a Bécsben uralkodó nagy élelmiszerhiányra, küldjön a város részükre egy kevés élelmiszert. A kéréssel foglalkozni fog a legközelebbi tanácsülés. Bizony itt is nagy ám az élelmiszer inség.

— A város gazdasági épületeinek javítási munkálata. Mint ismeretes, 1 millió 400 ezer korona van felvéve a város 1921. évi költségvetésébe a gazdasági épületek kijavítására. A gazdasági ügyosztálytól most vannak kint a város birtokain a javítandó épületek megtekintésére, melynek befejezte után hamarosan megkezdődnek a tatarozási munkálatok, melyeknél légtüres téglákat is fognak használni, tekintettel arra, hogy ezek jóval olcsóbbak, mint a tömör téglák.

— Szén érkezett. Tegnapelőtt 40 tonna, tegnap 2 vagon szén érkezett. A villamosáramszolgáltatás délelőtt 11 órától esti fél 12 óráig lesz. Ugyancsak futkosnak a villamoskocsik is.

— Nem lesz hivatal délután. Budapestről jelentik, hogy hír szerint az összes hivatalokban behozták, hogy februártól kezdődőleg reggel 8 órától délután 3-ig legyen a hivatalos idő. A délutáni munka így meg fog szünni.

— Freund Jenő nyilatkozik. Tegnap számunkban „A zászló” kezdetű első hírünkkel kapcsolatban dr. Freund Jenő nyilatkozatot küldött be hozzánk, mely szerint ő soha a zsidóságot külön nemzetiségnek, külön fajiságnak fel nem ismerte s ilyenül nem hirdette. A keresztyén felekezetekkel a jövőszonyt egész életében minden tehetségével és erejével igyekezett fenntartani és ápolni, Ezt a magatartását — szerinte — nem lehet elmagyarázni egy legutóbb felmerült személyes ügyéből folyólag, mert akkor egy magánemberrel állott szemben és nem keresztyén felekezet vezető emberével. Végül azt állítja, hogy téves az az értesülés, hogy őt a hitközség elnökeül jelölték.

Nem akarunk abba a hibába esni, hogy meg ne hallgassuk, vagy olvasóink előtt elhallgassuk az általunk aposztrofált dr. Freund Jenőnek ide vonatkozó nyilatkozatát. Csupán arra a megjegyzésre szorítkozunk ez alkalommal, hogy azon a Royalban tartott gyűlésen, melyről keddi számunkban, „Zsidó nemzet” című cikkünkben emlékeztünk meg, legjobb forrásból szerzett értesülésünk szerint őt jelölték hitközségi elnöknek az ott részt vett hitközségi tagok és pedig olyan felszólalások kapcsán, amelyekből azt kell következtetnünk, hogy igenis épen mint a külön zsidó nemzetiség és külön zsidó fajiság reprezentánsát kívánták az elnöki székbe ültetni.

Szívesen vesszük, ha cuncik ellenkezőjéről fogunk meggyőződni.

— Itélet a petrozsényi sztrájkolók ügyében. Kolozsvárról érkezett hír szerint a román hadbíróóság a napokban hozott ítéletet a petrozsényi sztrájkolók ügyében. 40 vádlottat öt évi kényszermunkára ítéltek. A vádlottak között a legfiatalabb egy 14 éves fiú volt, akit igazgatással vádoltak. Giczór Ferenc bányamunkást, akit már előzőleg elítéltek, halva találták börtönében. A halált, amint megállapították, a verések és kínzások okozták. A hadbíróóság elnöke Popescu ezredes volt, akit tudvalevőleg Budapesten egy szállodában tétleg inzultáltak.

— A Napsugár műtárgy-árverése iránt, mely február 2-án délután 4 órakor lesz, (Piac-u. 10. I.) nagy az érdeklődés. Naponta igen sokan jelentkeznek árverésre szánt műbeesü használati és luxustárgyaikkal. A Napsugár kiadóhivatala még e hó 30-ig átvesz e célra tárgyakat, mint például butort, órát, porcellánt, üveget, képet, perzsaszőnyeget, esipkét, ékszert, stb. Hivatalos helyiség Piac-u. 10. I. Hivatalos órák délelőtt 9—2-ig.

— A példa vonzóereje. *Taboly* Lajos nyugalmazott szolgabíró levelet intézett a Természettudományi Társasághoz, amelyben közli, hogy felhuzdulva *Széchenyi* Lászlóné és *Esterházy* Pál herceg példáján, ő is áldozni akar a magyar kultúrának s ezért évi 8 ezer korona nyugdíját a Természettudományi Társaságnak adományozza.

— Musztafa Kemal győzelme. A Radió ügynökség jelenti, hogy *Musztafa Kemal* pasa sulyos csapást mért a görögökre Eszkivitonánál. Konstantinápolyban a szigorú angol cenzura ellenére is elterjedt a hír s nagy nyugtalanságot váltott ki. Athénben semmit sem tudnak arról, hogy mi történik Anatóliában.

— Újabb jutalomdíjak a templom-gyalázók kézrekerítőinek. A tegnapi nap folyamán kijelentették a rendőrségen, hogy a Nagytemplom meggyalázók kézrekerítőinek, vagy nyomravezetőinek a debreceni katonai körlet 3 ezer, a zsidó hitközség 12 ezer korona jutalmat deponált. A kitűzött jutalom eddig körülbelül 30 ezer korona.

— Éjféle zárórát kérnek a kávéosok. Tegnap délelőtt a kávéosok küldöttsége *Németh* Aladár vezetésével megjelent a rendőrség kerületi és városi főkapitányai előtt avégből, hogy a kávéházak záróráját éjféle 12 órában állapítsák meg. Ugy a kerület, mint a város államrendőrségi kapitányai a kávéosok kérelmét pártolól fogják a belügyminiszter elé terjeszteni. Ez irányban a kávéosok küldöttsége határozott ígéretet kapott.

— Egy olvasónk a templomgyalázók kézrekerítőjének. Kaptuk a következő levelet: Tekintetes Szerkesztőség!

A tegnapi nap folyamán Petőfi-tér 10. sz. alatt lévő „Kispipa” vendéglőben *Báthory* Sándor Deák Ferenc-ute 19. szám alatt lakó hentes iparos *kettőezer* koronát adott által nekem azon célból, hogy azt a Tekintetes Szerkesztőség útján a templomgyalázók nyomravezetőjének adják ki. Az összeget mellékelten küldve, kérem a Tekintetes Szerkesztőséget, hogy azt illetékes helyre juttatni méltóztassék. Maradtam

Debrecen, 1921. jan. 26.

Tisztelettel:
Kemény János.

„Kispipa” vendéglő.

Ez a levél mutatja, mennyire tisztában vannak olvasóink azzal, hogy a keresztyénség egyetemének mily forró óhajta az elvetemült istentelen hímpelelérek kézrekerítése. Nem másról mint a keresztyén vallás tervszerű meggyalázásáról van itt szó. Az igazság előbb-utóbb napfényre jő, — hisszük, hogy a vakondok is kézrekerülnek!... A hozzánk beküldött *kettőezer* koronát az államrendőrséghez juttattuk, az igazságért lelkesedő adakozónak pedig ezuton is köszönetet mondunk.

Csehország kénytelen szemet adni nekünk

Budapest, jan. 26. (Nemz. St. tel. jel.) Bécsi antant körökből nyert értesülés szerint a nagykövetség tanácsa utasította a cseh kormányt, hogy a békeszerződés értelmében Magyarország számára biztosított 240 ezer tonna gázzsonet utalja ki. Egyben tudomására hozta a cseh kormánynak, hogy a békeszerződésben Csehországnak biztosított szilési szemet Csehország csak akkor kapja meg, ha a magyar kormánnyal szemben fennálló kötelezettségének eleget tett.

Szabályozzák a keleti kérdést

Páris, jan. 26. (N. St. t. j.) Szikratávirat. A szövetségesek konferenciája elhatározta, hogy legközelebb Londonban a keleti kérdések szabályozására tanácskozásra ülnek össze, amelyen a törökök is részt fognak venni.

Apponyi genfi előadásai

Genf, jan. 26. (Nemzeti Sajtó tel. jel.) Apponyi Albert grófot genfi előadásánál rendkívül nagy és előkelő közönség hallgatta meg s befejezésénél viharosan ünnepelte. Apponyi előadása igen mély hatást tett a jelenvoltoakra.

A vasárnapi vihar áldozatai

Budapest, jan. 26. (N. St. t. j.) Az elmúlt napokban dühöngő viharok igen sok áldozata volt. A Szeged—Budapest között közlekedő postarepülőgépet Kecskemét felett elpusztította a vihar. A vezető pilóta sulyosan a két kísérő pedig könnyebben megsebesült. — A lakosság, mely ullenéséget gyanított a repülő utasaiban, eleinte rosszindulattal viseltetett a repülőgéppel szemben.

Fényüzési adót fizetők figyelmébe!

A munkatorlás elkerülése céljából a december hónapban beszedett fényüzési adónak az állampénztárba leendő beszállítására nézve a debreceni m. kir. állampénztár a következő hatánapokat állapította meg: 5-én A. B. C 7-én D. E. F. 8-án G. H. I. 10-én J. K. 11-én L. M. N. O. P. R. 12-én S. T. 14-én U. V. Z. betűkkel kezdődő nevek fizethetik be a fényüzési adót. Az elmaradtak szintén 14-ikén, azonban elmaradásukat igazolni tartoznak. Felhívtnak az adózók, hogy a hatánapokhoz saját érdekükben szigorúan alkalmazkodjanak, mert egy rendbontó az egész sorrendet megzavarja és azon cél, hogy a hosszas várakozásokat meggátolják, lehetetlenné teszi. Az, aki 15-ike után szállítja adóját, a törvény 154 §-a szerint még 50 százalék adópótlékot tartozik fizetni.

K I S H I R E K

Baronfikolera dühöng Makón és környékén, mely óriási pusztítást végzett messzi vidék szárnyasállományában.

Teljesen át akarják alakítani a csehek a Felvidék közigazgatását. Az eddigi megyerendszer helyébe hat zsupánságot szerveznek; a pozsonyit, nyitrai, vágvölgyit, zólyonit, tátrai és kassait.

Új aprópénzt vernek Kőrömbányán a csehek rézből, 5 setin (5 fillér) értékben.

Villamosgyufát talált fel két miskolci elektrotechnikus, mellyel 50 gyújtás 5 fillérbe kerül. Nem csekély jelentőségű ez épen most, mikor oly sok pénzt adunk ki a méregdrága gyufáért a külföldre. A gyártást már meg is kezdték Miskolcon.

A miniszterelnökhöz nyílt levelet intézett Gumbös Gyula képviselő, melyben a keresztyén nemzeti gondolat védelmében erőlyesen tiltakozik az ellen, hogy a szabadkőműves páholyoknak újra megengedjék nemzetrontó működésüket.

A sztrájkra való bujtogatást halálal büntetik Amerikában, az új elnök: Harding törvénytervezete szerint, az életbevágó fontosságú állami üzemeknél.

— Presbiteri gyűlés. A debreceni ref. egyház presbitériuma szerdán délután 5 órakor ülést tartott, melyen dr. *Balazs* Dezső püspök elmondotta előre beharangozott nagy beszédét, amire később még visszatérünk.

— Lánzy Leó meghalt. Budapestről jelentik, hogy *Lánzy* Leó, a kereskedelmi bank vezérigazgatója, bankvilágunk ismert alakja, ma reggel tüdőgyulladásban meghalt.

— Szabad az új cukor forgalma. Budapestről jelentik, hogy *Hegedüs* Lóránt pénzügyminiszter kijelentette, miszerint a cukrot felszabadítja. Az 1921. évben a cukorforgalom tárgya lesz.

— Rendőri hírek. *Lopások:* *Dienes* Lajosné, *Rakovszky*-utca 7 szám alatti lakostól ismeretlen tettesek 2 darab tyukot loptak. — *Kráter* János Csapó-kerti lakostól 3 kacsát loptak. A rendőrség nyomozza a tolvajokat. — *Springer* József Piac-utcai kereskedő feljelentést tett ismeretlen tolvajok ellen, akik üzletéből egy doboz zónabélyeget loptak több ezer korona értékben. — *Kalmár* Sándor debreceni lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy 3 szekérszék tapaszanyagját ismeretlen tettesek 3 hét letorgása alatt ellopták. Mindkét lopásból kifolyólag nyomoz a rendőrség.

Művészet

A Debreceni Vonósnyegyes Társaság február 5-ére kitűzött hangversenyt az 5-ikére hirdetett jótékony célú hangverseny érdekében 3-an tartja meg. A műsort *Füredi* Sándor kiváló hegedűművészünk szolgáltatja dr. *Hahn* Aladárné zongoránművésznő közreműködésével. *Wieniawski* nagy hegedűversenye, *Tartini* ördögtrillója, *Beethoven*, *Kreutzer* szonátája szerepelnek műsoron. Jegyek *Gárdos* könyvkereskedésében.

SPORT

A kerületi tanács ülése. Tegnap este tartotta a Keletmagyarországi Kerület tanácsülését nagy érdeklődés mellett. A főtitkári, főpénztárnoki jelentések után a beérkezett fellebbezésekkel foglalkozott a tanács. *Keresztury* János, a Szegedet is megjárt vándorjátékos büntetését részben enyhítették, amelynyiben szeptember 30-ika helyett csak április 1-ig tiltották el a nyilvános szerepléstől. A két vidéki al-elnöki helyre *Dr. Kocsis* Sándort és *Vértes* Sándort jelölték.

A februári tisztújító közgyűlés előkészítése során erős vita után, amelyben *Zempléni* Gusztáv és *Káldy* Zsigmond, az ellenzék vezére vettek részt az új tisztújítást kijelölő bizottságba a következőket küldték ki. Elnök: *Gyökeres* Ferenc, mint a Kerület legidősebb tagja, tagok: *Vértes* Sándor, *Kocsis* Sándor dr., *Páyer* Dezső dr., *Ráduly* Endre, *Kerekes* Géza, *Balogh* Imre.

A DEAC választmányi gyűlése. A DEAC pénteken, január 28-án délután 5 órakor az Egyetemi Körben választmányi ülést tart. A tagok pontos megjelenése kívánatos.

Felkérem a hentes szakosztály tagjait, hogy 27-én délután 5 órakor az ipartestület helyiségében tartandó ülésen jelenjenek meg. Tárgy: Szalma és fontos ipari ügyek. Szűcs, szakoszt. elnök.

A városi nyugdíjasok felhívják, hogy kedvezményes „Fajegyük” átvétele végett három napon belül jelentkezzenek. (Városháza I. em. 17. szoba.) Városi számvétség.

Színház

A színházak és mozgósínházak közleményei:

Csütörtökön A) bérletben: *Hermelines nő*.
Pénteken B) bérletben: Ugyanaz.
Szombaton C) bérletben Ugyanaz.
Vasárnap bérletszűnetben: Ugyanaz.

Fehér páva dráma 5 felvonásban pazar kiállításával és szenzációsan bravuros játéktechnikájával páratlan a maga nemében. Hans Mierendorf a főszerepben önmagát mulja felül ragyogó filmjátszási tudásával. Ma mutatja be az Apolló. Jegyelővétel.

Don Quichotte kisasszony, kalandortörténet 5 felvonásban, rendkívül érdekfeszítő meseje és a színészek kitűnő játéka és a kitűnő fotográfia nagy sikert jósolnak az Uránia mai bemutatójának.

és egyes lebélyegzésű pénzt
logdrágábban vesz
Román Simon bankiroda
Debrecen, Kossuth-utca 11
Telefon 903. szám.

Valutaárfolyamok

Budapest, január 26. (Nemz. St. tel. jel.)
A budapesti tőzsde ma zárva volt. Magánforgalomban: dollár 485—510, márka 890—902, lei 700, szokol 700—705, osztrák kifizetés 86—86¹/₂.

A zürichi devizapiacra a magyar koronát 1.25-el jegyezték.

és más idegen pénzt, aranyat,
ezüstöt legeslogdrágábban
vesz
Dollárt Simon György
DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

Eladó ház! Faragó-utcán 6 szobás lakás csinos ház villamos megállónál beköltözhető lakással eladó Dezső L. irodája Maróthy-u. 19.

Apró hirdetések.

Munkásleányok
azonnal felvétetnek.
Honvédutca 16.

Koros Sándor
Irtó-szobá Ozalóba Plac-u. 60.
Baját kösöttél elegáns férfi
öltönyök kaphatók.

Rizkancsok

felvétetnek fix fizetéssel és jutálékkal
Japán hiadóhivatalában

Aranyat
mindenfélé ezüstöt, briliánsot, gyöngyöt vesz —
Steiner Mihály Hatvan-u.
2. szám. I. emelet.

Forgács István
műgrás
Bádogos-u.

Debreczeni Gazdák
Bankja Részvénytársaság,
Kossuth-u. 17. Kölcsönöket folyósít házakra, földekre és értékpapírokra. Betéteket elfogad a betétek után kamatot ad. Értékpapírokat és idegen pénzeket vásárol és elad. Elfogad értékeket megőrzés céljából és bérbe ad (safe deposit) páncéltrekeszeket. Takarékpénziár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. — Feleknek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésre áll.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULÓ I.
Bathányi-utca 22.
Telefon 1365.

Kőváry és Altmann
szőlők, piac 42. Pannónia épület. Bármilyen szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Itt volna ismét két eladó ház!
Mindegyik kedvező alkalmi vétel!
Beköltözhető! Családi körül nények miatt lett eladóvá téve a két ház!
És nem önző spekulációból! Mindegyik érdekes a megtekintésre! Az egyiknek az ára 500 ezer, a másiknak 550 ezer korona! Az egyik van:
A Csapó-utcában! Rögön beköltözhető lakás! Istálló is és üzlet is van rajta!

Csapó-u. 94. sz. sarok ház!

A tulajdonos a következő helyiségeket lakja és használja, melyeket 30 napon belül, szükség esetén esetleg előbb is átad a vevőnek beköltözhetésre:
hentesüzlet, mellette 2 szobás lakás, konyha, előszoba, nyári konyha, speiz, istálló 4 drb. jóság részére, leburkolt sertésöl 6 drb. sertés részére, faskamara, nyitott szin, baromfiól, sőtét pince, világos pince és műhely. Mindenütt villanyvilágítás.
Van azonkívül 2 rendbeli 1 szoba, konyha, speiz, faskamara.
A szobákban cserép- és vaskályhák. Letéglázott, igen szép udvar, jó vízi szivattyus kut, csatorna bevezetve.

Ennek az ára 500 ezer korona!

A másik

Modern uri ház

a Csapó-utca végén levő APAPI-UTCÁBAN, éppen TRNKÁ-görmalom mellett van. Hatalmas nagy telekkel! Melynek részletes leírása a következő:

Apafi-utca 14. számú sarokház.

Masszív téglapépület, cseréppel fedve, alapincézve, a következő lakosztályokkal:
Egy rendbeli utcai 2 szobás lakás a következő mellékkeliségekkel: előszoba, konyha, speiz, külön boros- és külön zöldeséges pince, elkülönített záros padlás, 2 faskamara, sertésöl 6 darab sertésre. Baromfiól, gazdasági udvar és konyhakert. Ezt a lakosztályt a tulajdonos lakja, melyet az összes itt felsorolt mellékkeliségeivel együtt május 1-re, esetleg előbb is átad a vevő részére.
Egy rendbeli 3 szobás utcai lakás, mellékkeliségei a következők: előszoba, konyha, speiz, modernül berendezett fürdőszoba, angol klozettel, pince, faskamara és külön záros padlás.
Udvari keresztépületben egy szoba, konyha és faskamara, mely azonnal át lesz adva a vevő részére beköltözhetésre.
Van továbbá külön mosókonyha, vízvezetékek felszerelve. Vízvezeték mindenütt, ugyszintén villanyvilágítás, cserép- és vaskályhák, szivattyus kut, külső angol klozett, csatorna bevezetve, néhány darab gyümölcsfa.
A főépület még 6 évig adómentes, modern szárnyajtókkal, tükörablakok, spaletták.

Igen könnyen istálló is előállítható!
Ennek az ára 550 ezer korona!
Ezek mind reklám árak, tehát utolsó árak! Szabott árak! Alku nincs!

Mindkét ház felett a NAGY LAJOS Országos Adásvételi Vállalat rendelkezik. Egyedül csak ott köthető meg az a vételi foglaltó is! Iroda: Veres-utca 9 szám Hivatalos órák állandóan, egész nap!

Zsákok forgalmának szabadátvétel

A m. kir. miniszterium 308/1921. M. E. sz. rendeletével, az új és használt zsákok feldolgozását és forgalmát szabaddá tette. Ezen rendelet az örleménnyel átvett zsákok forgalmát nem érinti.

Közélelmezési ügyosztály.

Eladó hentesüzlet

Csapó-utcán forgalmas helyen hentes és mészáros üzlet teljes felszereléssel — azonnali átvételre eladó Dezső László irodája Maróthy-utca 19.

24 óra alatt kelt el

a Varga Gábor ur és neje tulajdonát képező Tég áskerti Létai-utca 25. számú ház is!

Elkeltek továbbá:

Csapókert, Vasutisor 23., Nagy József telep, Nagy József-utca 9., Csapókert melletti Geréby telep Fülöp-utca 53., Irén-utca 50., Fülöp-utca 55., Irén-utca 52., Fülöp-utca 57., Irén-utca 54., Onossay-utca 71. Ocskay-utca 1. számú ingatlanok. — Továbbá a Rother-utca 30—32. számú házak közötti házhely és a Hajdu ösörményben, Homokkeriben evő özv. P. Nagy Ferenczné asszony tulajdonát képező szőlő.

Tehát most már ezen ingatlanok után se méltóztassanak érdeklődni. Ezen ingatlanokat az eladással megbízott

Nagy Lajos Országos Adásvételi Vállalat adta el!

Debreczen városának legrégebbi adásvételi vállalata. Alapított 1900-ban. Fennáll 21-ik éve. Iroda: Veres-u. 9. szám

Az eladások eszközésért, közvetítésért az eladó tulajdonosok által egyet en iller közvetítési díjat sem kell fizetni! Nagy Lajos iroda részére!!!

Eladási megbízások felvétetnek

a Veres-utca 9. szám alatti irodában, mindennap, reggel 8 óráig estig, a nap bármely órájában.

Arra kéri az iroda a tulajdonosokat,

hogy eladási megbízásukat mindig a hét első napjaiban, de legkésőbb péntek délig okvetlen adják fel, mert a helybeli lapok vasárnapi számában elhelyezendő eladási reklám-hirdetéseket péntek déli 12 órakor az iroda lezárja és így a szombaton feladott megbízások leírhatása a következő hetre marad.

Végül hozza magával a megbízó a régi adásvételi szerződést, vagy bármilyen más olyan iratot, melylől az ingatlan telekkönyvi száma kiténik

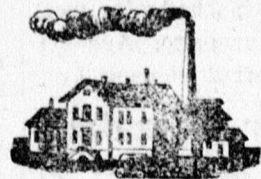
Sestakerti szőlő

Andrássy-uton 900 négyzetgözl kiténő termeszőlő gyümölcsös, körül lugassal jövözü szivattyus kut és nádas pajtával eladó, Dezső László irodája Maróthy-u 19

Pénzesemberek! Vállalkozók! Ragadják meg ezt az alkalmat!

Sertéshizláló Gyártelep Ipartelep Fatelep

avagy bármilyen célra is felette alkalmas mintegy ezer négyzetgözl telkű ingatlan a városban, közvetlen a Máv. sínpar mellett

vagyonmegosztás miatt eladó!

Három frontu hatalmas ingatlan. Egyik frontja: Dembinszky-utca 5. sz., másik frontja: Temető-utca 20. sz., harmadik frontja a Debreczen—Nyiregyháza Máv. sínpar. Itt van mindjárt, végtelen közel, a zsbvásártéren levő Rakovszki-utcai nagy iskolaépület mellett nyílik be a Temető-utca. A Dembinszky-utca felőli front 2 méteres kerítéssel fölkerítve.

A következő épületek vannak rajta:

Egy szoba, konyha, ebben lakik a majoros. Vannak továbbá kamarák, azonkívül két faskamara, baromfiól, kőlabakon álló magtár, bádogtetővel, 400 métermáza tengeri befogadására.

Sertéshizlálóakol 200 darab sertésre! Fél holdnyi termőszőlő! szintén 2 méteres léckerítéssel körülkerítve. Van e birtokon egy kitűnő vízi szivattyus kut is.

Alku nincs! **Ára: 600 ezer korona!** Szabott ár!

Ezen ingatlan-vagyon felett is a Nagy Lajos Országos Adásvételi Vállalat rendelkezik, egyedül csak ott köthető meg annak vétele, ott teendő le a foglaló. Iroda: Veres-utca 9. sz. Hivatalos órák állandóan egész nap!